

Onderwerp	Principeverzoek Endona Zonnepark Stobbenbroekerweg/Hondemotsweg
Zaaknummer	20369-2023
B&W vergadering	25 april 2023
Integrale advisering	Vincent Breen, Laurens de Lange, Lieke Helsper
Portefeuillehouder	Dhr. B.J.M. (Ben) Nijboer
Voor informatie	Mark Verhijde

Bestuurssamenvatting

Energiecorporatie Endona, Greencells Group, Escozon en IAA Architecten hebben de gemeente Raalte gevraagd een principebesluit te nemen over de wenselijkheid om een zonnepark op de locatie Stobbenbroekerweg/Hondemotsweg te ontwikkelen. Voorgesteld wordt een positief principebesluit te nemen, omdat de ontwikkeling voldoet aan de eerder door raad vastgestelde criteria. Realisatie draagt bij aan de energietransitiedoelen, zoals vastgesteld binnen RES 1.0. Als voorwaarde aan het vervolgtraject wordt meegegeven, dat er een goed onderbouwd inrichtingsplan voor de drie locaties komt, met name voor locatie 2, waarbij aantoonbaar rekening gehouden wordt met landschappelijke waarden. Daarnaast dient er bij de verdere uitvoering/inrichting nadrukkelijk aandacht te zijn voor:

- * de betrokkenheid van omwonenden bij de ruimtelijke inpassing.
- * het nadere invulling geven aan de intentie om omwonenden te kunnen laten participeren, analoog aan het zonneveld in Heeten en de Torenallee in Raalte.

Beslispunten

1. In principe in te stemmen met de wenselijkheid om een zonnepark te ontwikkelen door Endona en partners op de locatie Stobbenbroekerweg/Hondemotsweg, waarbij de door de raad vastgestelde criteria in Richtlijnen 2.0 verder worden gevolgd, onder voorwaarde dat er een goed onderbouwd inrichtingsplan komt voor de drie locaties, met name voor locatie 2, en met nadrukkelijke aandacht voor:
 - a. Het betrekken van omwonenden bij de ruimtelijke inpassing;
 - b. De intentie om omwonenden te kunnen laten participeren nader in te vullen.

Besluit

Inleiding

Energiecoöperatie Endona en haar partners wil een zonnepark ontwikkelen op de locatie Stobbenbroekerweg/Hondemotsweg. Het zonnepark bestaat uit 3 kleinschalige zonnevelden van ieder ca. 6 ha. Door een doordachte verlaagde inrichting zijn de zonnevelden nauwelijks zichtbaar van buitenaf. Het energie-initiatief maakt optimaal gebruik van de gereserveerde netaansluiting van 20 mva. Het zonnepark is voor 100% lokaal eigendom van Endona. Omwonenden krijgen de mogelijkheid in het project te participeren. Met de aanleg van de zonnevelden wordt ook rekening gehouden met natuurontwikkeling (ca. 4 ha).

Regionale Energiestrategie (RES 1.0)

Gemeente Raalte heeft in regionaal verband (RES 1.0) aangeboden om vanaf 2030 100 GWh aan duurzame energie te leveren. Hiervan draagt windenergie voor 7 GWh bij, komt 52 GWh uit 'zon op dak' projecten en 41 GWh door zonnevelden en zonneparken. In 2023 wordt 8,1 GWh door zonnevelden geleverd. Het zonnepark op de locatie Stobbenbroekerweg/Hondemotsweg gaat met 20 GWh fors bijdragen aan de invulling van dit deel van de RES-afspraken.

Richtlijnen 2.0

Om zonnevelden en zonneparken binnen de gemeente Raalte mogelijk te maken is het beleid Richtlijnen zonneparken in de gemeente Raalte 2.0 opgesteld. Hierin worden vijf basisuitgangspunten voor zonneparken gegeven: in dialoog met de omgeving, omvang en inpassing passend bij de omgeving, minimaal 50% lokaal eigenaarschap, maatschappelijke meerwaarde, overige randvoorwaarden: reservering aansluitvergunning. Het initiatief van Endona en partners voldoet aan deze basisuitgangspunten. Endona en partners hebben om tot realisatie van het zonnepark te komen de volgende processtappen uit Richtlijnen 2.0 doorlopen: locatiescan door de gemeente, opstellen communicatie en participatieplan door initiatiefnemer, dialoog met de omgeving.

Dialoog met omgeving

Uit de dialoog met de omgeving hebben omwonenden aangegeven geen zonnepark te wensen. Na enkele bijeenkomsten is het overleg met hen gestopt, op initiatief van deze omwonenden. Ze hebben aangegeven te willen meedenken/praten over de inpassing, nadat er een besluit is genomen.

Landschappelijke inpassing

't Oversticht heeft in 2021 advies gegeven over mogelijkheden en voorwaarden voor een goede landschappelijke inpassing van de drie locatie voor zonnevelden. Locatie 2 heeft voor 't Oversticht veel landschappelijke waarde die onder druk komt te staan als hier een zonneveld wordt gerealiseerd. Voor deze locatie moet een goed onderbouwd inrichtingsplan komen, met als bedoeling de landschappelijke kwaliteiten zo veel mogelijk te behouden.

Aansluitreservering

Endona en partners hebben een reservering om het zonnepark aan te sluiten bij Enexis. Fase 2 van de aansluiting van Enexis is gepland in april 2023. Deze startdatum is verplaatst (was eerder februari 2023) op verzoek van Endona en partners. Voor fase 2 van de aansluiting is een investering van Euro 500.000 nodig, waarvoor apart kapitaal aangetrokken is door de initiatiefnemers.

Met het principeverzoek willen de initiatiefnemers aanvullende zekerheid krijgen van de gemeente Raalte, voordat zij de formele procedure van het aanvragen van de Omgevingsvergunning starten.

Beoogd effect

Met het positieve besluit geeft het college aan dat de aanleg van zonnepark voldoet aan de door de raad vastgestelde kaders, en medewerking wil verlenen het verlenen van de vergunning, mits aan de voorwaarden blijft voldaan worden. Het college wijst daarbij op het belang van openstaan blijven staan voor dialoog met en -waar mogelijk- betrokkenheid van omwonenden t.a.v. de verdere planontwikkeling en met name de landschappelijke inpassing.

Argumenten

- De gemeente Raalte heeft zich in het kader van de RES 1.0 gecommitteerd aan de opwek van 41 GWh energie d.m.v. zon-op-veld in 2030. Daarvan is 8,1 GWh gerealiseerd. Met de aanleg van dit veld komt realisatie van dit deel van de RES-afspraken dichterbij.
- Het zonnepark voldoet aan de voorwaarden zoals vastgelegd in de richtlijnen.
- 't Oversticht heeft in maart 2021 een onderzoek uitgevoerd naar de landschappelijk waarden van de drie locaties. Landschappelijk gezien zijn er voldoende mogelijkheden om zonnevelden te realiseren op locaties 1 en 3. Met name locatie 2 vraagt om een goed onderbouwd inrichtingsplan om de landschappelijke waarden te behouden. Endona en haar partners dienen in het plan rekening te houden met het advies van 't Oversticht.

- De initiatiefnemers beschikken over de reservering voor de aansluiting van Enexis. Aan de reservering is een termijn gekoppeld. Mocht de reservering worden ingetrokken of het park niet binnen de gestelde termijn gerealiseerd worden, dan vervalt deze reservering, wat betekent dat deze capaciteit binnen de gemeente Raalte verloren gaat.

Duurzaamheid

Het initiatief van Endona en partners draagt direct bij aan de RES-bijdrage van de gemeente Raalte.

Kanttekeningen

- Namens de omwonenden is een brief ('principebezwaar') binnengekomen met het verzoek aan het college het principeverzoek niet in behandeling te nemen. Hoewel een dergelijke brief het college niet ontslaat van de verplichting een besluit te nemen, vinden we het passend dit als kanttekening op te nemen.
- Er is beleidsmatig een verschuiving te zien in de visies t.a.v. het grondgebruik in het buitengebied, met als gevolg dat er minder ruimte is voor zonneparken groter dan 1 à 2 hectare.
- Het college is positief over de ontwikkeling van het zonnepark op locatie Stobbenbroekerweg/Hondemotsweg, maar de gemeenteraad heeft bij de behandeling van de aan te vragen Omgevingsvergunning het laatste woord. Daardoor is er een politiek component waar het college met het principebesluit geen invloed op heeft.

Financiën

Geen

Vervolg

Met het principebesluit van college van B&W kan Endona en partners verder met de ontwikkeling van het zonnepark.

Communicatie

Initiatiefnemers Endona en haar partners ontvangt de brief over het principebesluit van het college.

Bijlagen

Bijlage "Principeverzoek Energiecorporatie Endona, Greencells Group, Escozon en IAA Architecten over zonnepark Stobbenbroekerweg /Hondemotsweg"

Bijlage "Aanbiedingsbrief Energielandgoed Raalte"

Bijlage "Principebezwaar omwonenden"

Bijlage "Adviesrapport 't Oversticht"

Secretariaat

Adres Stationsstraat 17
8102 EB Raalte

College van B&W Gemeente Raalte
Zwolsestraat 16
8101 AC Raalte

Tel
KvK 63057492
Bank NL86 RABO 0302 9650 09
Internet www.endona.nl
Email info@endona.nl
BTW 855074188B01

Raalte, 4 januari 2022

Betreft: Principeverzoek '**Energieerlandgoed Raalte**', de ontwikkeling van drie zonneparken.

Geacht College,

Ons initiatief tot realisatie van zonnepark Energieerlandgoed Raalte, in de omgeving van de Hondemotsweg/Stobbenbroekerweg, bestaat uit drie zonneparken van ca. zes hectare ten westen van Raalte. De standaard van zonneparken in Nederland ligt ruim boven de tien hectare. Middels deze brief bieden wij het initiatief van Endona als principeverzoek in één aanvraag aan uw College aan.

Vanwege de start van het initiatief en de gereserveerde netwerkaansluiting bij Enexis is sprake van bestaand beleid. Door de gemeente is een QuickScan op de locaties uitgevoerd en akkoord bevonden. Vervolgens zijn de stappen in het communicatieplan doorlopen met de omgeving.

Wij hebben kennisgenomen van de brieven van de omwonenden aan de gemeente en van het verslag van het gesprek dat u met hen heeft gehad, waarin de zorgen van de omwonenden nog eens zijn samengevat. Naar aanleiding daarvan hebben wij opnieuw contact met de omwonenden opgenomen. Dit heeft er echter niet toe geleid dat er overeenstemming is bereikt over de realisatie van de zonneparken. Om de gereserveerde netwerkaansluiting niet verloren te laten gaan willen wij desondanks toch graag door met de ontwikkeling. Als tussenstap in de procedure verzoeken wij u te bevestigen dat uw college nog steeds in principe instemt met de ontwikkeling van zonneparken in de genoemde omgeving en groen licht geeft voor het opstarten van de formele ruimtelijke procedure.

Graag lichten wij ons verzoek toe. We bespreken onze motivatie; de netaansluiting; de participatie en het principeverzoek:

De Energiecrisis, welke nu over Europa raast, versterkt de urgentie om duurzame energieopwekking daadkrachtig ter hand te nemen. Als lokale Energie Coöperatie wil Endona vanuit haar duurzaamheidsvisie het College ondersteunen om de RES-doelstellingen waar te kunnen maken.

Wij zijn ons bewust dat een zonnepark een verandering van de vertrouwde omgeving geeft voor omwonenden. De wereld om ons heen verandert sowieso erg snel. Met name volwassenen boven de vijftig weten dat 25 jaar, de exploitatieperiode voor een zonnepark in Overijssel, in een zucht voorbijtrekt. Een zonnepark is ook slechts een tijdelijke duurzame oplossing. Maar hebben wij nog een keuze met de huidige opwarming van de aarde? Is er nog tijd te verliezen?

Vier grondeigenaren aan de Hondemotsweg en Stobbenbroekerweg hebben de benodigde percelen te huur aangeboden en er is een netaansluiting van 20 MVA bij Enexis gereserveerd en aanbetaald. Deze dreigt verloren te gaan. Op korte termijn moet namelijk aan Enexis vooruitbetaald worden voor het inkopen van de kabel. Enexis wenst duidelijkheid over de reservering.

Deze substantiële aanbetaling is een belangrijke reden voor dit principeverzoek. Endona wil graag van het College horen of U wilt meewerken aan ons initiatief met de voorgestelde ruimtelijke ontwikkeling voor duurzame energieopwekking. Als Energie Coöperatie is het niet verantwoord een dergelijk groot bedrag, wat uiteindelijk links of rechtsom uit de gemeenschap komt, te riskeren zonder dit duidelijk voor ogen te hebben. “Acht het College de realisatie van genoemd initiatief haalbaar en daarmee een dergelijke vooruitbetaling verantwoord”?

Met de productie van ‘Energie landgoed Raalte’ beogen we minimaal vijfduizend huishoudens in Raalte jaarlijks CO2 vrije elektriciteit te leveren, als de kabel volledig benut kan worden. Dat is ca. 40% van de huishoudens in de hele gemeente.

Het voor u liggende plan willen we deze wintermaanden tot een vergunningswaardige aanvraag uitwerken waarop uw ambtenaren deze kunnen toetsen op alle voorwaarden.

Dit initiatief is vijf jaar geleden gestart door twee projectontwikkelaars en in 2020 overgenomen door Endona waarmee de lusten nu wel lokaal blijven. Er zijn meerdere gesprekken met de betrokken wethouders geweest. Het gebiedsproces voor participatie met de buurt heeft na de Coronajaren eindelijk in 2022 plaats kunnen vinden. Zoals aangegeven en bij het College bekend staan de burens van de betrokken grondeigenaren niet te juichen op zonneparken in hun omgeving. Helaas leert de ervaring dat dit geen unicum is, lokaal vindt men altijd dat elders beter is. De omwonenden geven aan een of twee parkjes van maximaal drie hectare acceptabel te vinden, maar groter niet. Er zijn inmiddels vier overleggen met de omwonenden geweest waarin weer duidelijk werd dat de grote van de parken een persoonlijke beleving zijn. Na de gesprekken met omwonenden is voorgesteld deze terug te brengen van acht naar zes hectare. Hoewel dit vanuit omwonenden wellicht niet de gewenste reductie betreft, mag duidelijk zijn dat een 25% reductie voor dit project een behoorlijke uitdaging vormt. Verkleinen van de parken zal voor de gemeentelijke doelstellingen, de RES en de Enexis aansluiting ongewenst zijn. De voorgestelde parken zijn zeker landschappelijk goed in te passen en zelfs een stap voorwaarts voor biodiversiteit.

Uit ervaringen van zonnepark Heeten en Torenallee Raalte weten we dat zolang een besluit niet definitief is omwonenden ‘tegen’ zijn, maar dat na vergunningverlening men er wél mee kan leven. Ook bij de uitwerking zullen we zo goed mogelijk blijven luisteren naar de wensen van direct omwonenden. Zonnepark 3 ligt aan het begin van de Hondemotsweg en de zonneparken 1 en 2 liggen ca. een kilometer verderop, waarbij het tweede en derde zonnepark onderling ook nog een halve kilometer uit elkaar liggen, waardoor niemand de eventuele “druk van de parken” gelijktijdig zal voelen.

In een notendop presenteren we u dit voorstel dat:

- op een kleinschalige manier de grootschalige opwek van duurzame energie mogelijk maakt;
- zowel de lasten als de lusten volledig ten goede laat komen aan de Raalte bevolking door een 100% lokaal eigendom;
- zonne-energie koppelt aan versterking van landschappelijke structuren en biodiversiteit;
- de op korte termijn nog beschikbare netcapaciteit optimaal benutten voor het bereiken van de RES-opgave die Raalte heeft.

Wij hopen dat u dit principeverzoek ondersteunt en de benodigde officiële procedure mogelijk wilt maken en op te starten. Daarmee kunnen wij de kabelreservering van Enexis behouden. Voor de gemeente Raalte worden de gemeentelijke klimaatdoelstellingen voor 2030 eerder haalbaar en als Energiecoöperatie kunnen we meer lokale duurzame elektriciteit produceren en de aanbesteding verantwoordt doen.

Indien u positief antwoordt, zullen we op korte termijn een volledig uitgewerkte vergunningaanvraag indienen, inclusief alle benodigde onderzoeken.

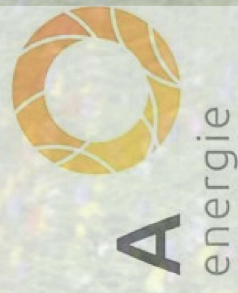
Energie Coöperatie Endona U.A.

Bijlage: Uitwerking principeverzoek ontwikkeling 'Energielandgoed Raalte'.

ENERGIELANDGOED RAALTE

PRINCIPEVERZOEK

JANUARI 2023

Een initiatief van energiecoöperatie Endona,

*in samenwerking met Escozon, Greencells
Group en IAA Architecten.*

IN EEN OOGOPSLAG

EEN ENERGIELANDGOED

Dit voorstel schetst de contouren van een energielandgoed in Raalte. Een schets die landschap, zicht en een businesscase probeert te combineren.

KLEINSCHALIG

Het advies van Het Oversticht volgend hebben we een schets gemaakt die de kernwaarden van het landschap respecteert en de oorspronkelijke kleinschaligheid terugbrengt.

LANDSCHAPPELIJK INGEPAST

De wensen van de omwonenden zoveel mogelijk volgend, beperken we het zicht op de panelen maximaal door kleinere velden, verlaging van het maaiveld en gerichte aanplant.

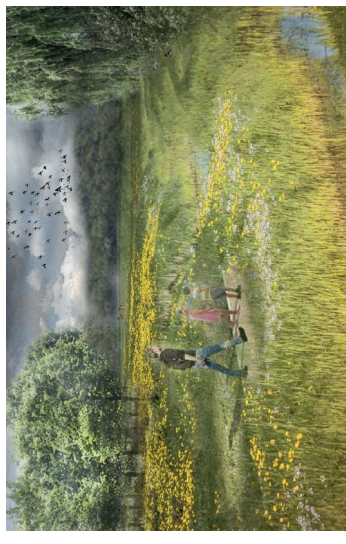
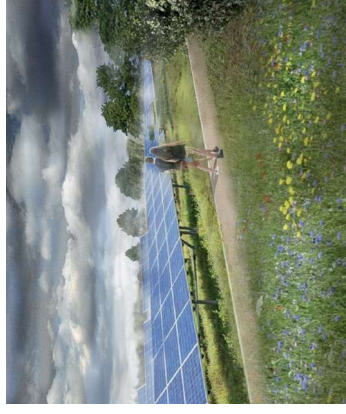
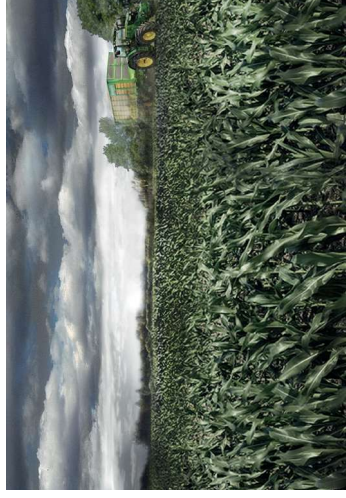
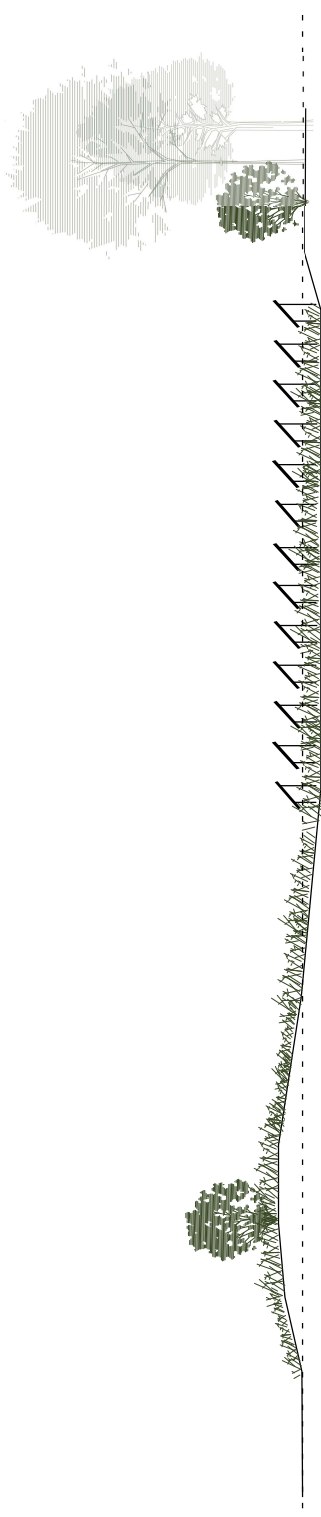
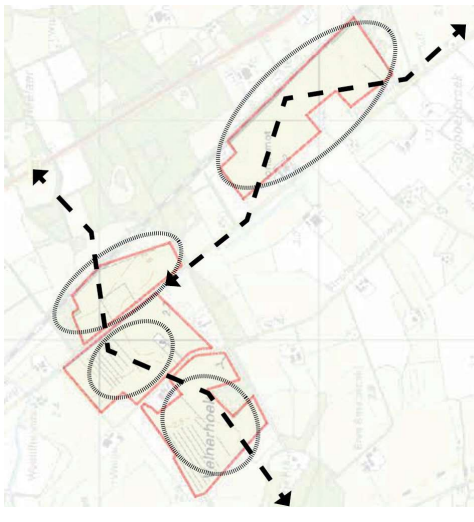
NATUURONTWIKKELING

Het bijzondere van onze insteek is de samenhang tussen de ontwikkeling van landschap en natuur, mogelijk ook op lange termijn, en de opwek van duurzame energie op korte termijn. Daarmee zoeken we actief naar dubbelgebruik en maatschappelijke meerwaarde.

LOKAAL EIGENAARSCHAP

Het zonnepark wordt voor 100% eigendom van Endona en eventueel landeigenaren, en daarmee de lokale gemeenschap. Alle lusten komen daarmee ten goede aan de Raalter gemeenschap.

- 3 kleinschalige velden van ieder ca. 6 ha
- zichtlijnen zoveel mogelijk afgeschermd
- optimaal gebruik van netaansluiting van 20 mva
- 100% lokaal eigendom
- minimaal 4 ha natuurontwikkeling

Lokatie

Voor de realisatie van zonneparken in het buitengebied van Raalte zijn verschillende potentiële locaties bekeken. Voor de levering van de electriciteit van de zonneparken is een reservering gemaakt voor een aansluiting van 20MVA.

De keuze is gemaakt voor de gebieden zoals hiernaast weergegeven. De aanwezigheid van de spoorlijn als een harde lijn in het landschap is daarbij een belangrijk element geweest, alsmede de wens van de betrokken landeigenaren om hun landbouwactiviteiten te beëindigen of sterk in te perken in nieuwe bedrijfsmodel te ontwikkelen.

Voor de lokatie hebben we een uitgebreide landschappelijke analyse verricht waarbij we het eerder gegeven advies van Het Oversticht in acht hebben genomen. Deze analyse is aan de wethouders gepresenteerd in 2021.

De landschappelijke analyse omvatte de nevenstaande elementen en zal bij de vergunningaanvraag worden gecomplementeerd.

GEMEENTELIJK BELEID

In de Richtlijnen zonneparken in de gemeente Raalte 2.0 wordt een proces benoemd dat gevolgd dient te worden: locatiescan - omgevingsdialoog - inpassing in omgeving - minimaal 50%

lokaal eigendom - maatschappelijke meerwaarde - aansluitvergunning. Deze stappen hebben we succesvol doorlopen.

HET OVERSTICHT

Op 17 maart 2021 heeft Het Oversticht op verzoek van de gemeente ruimtelijk advies gegeven over ons initiatief. In het advies wordt met name aandacht gevraagd voor de balans tussen de zonneparken en andere opgaven (bijvoorbeeld recreatie, transformatie van de landbouw). Daarbij wordt ook gewezen op de kleinschaligheid van het landschap. Bij de verdere ontwikkeling is rekening gehouden met dit advies.

Landschappelijke analyse:

- historie van het gebied
- geomorfologie
- bodemgesteldheid
- landschapstype
- groenstructuur
- landgoederenstructuur
- infrastructuur en ontsluiting
- ondergrondse infrastructuur
- recreatieve routes

Communicatie en participatie

Er is in overleg met de Gemeente Raalte een Communicatie- en Participatieplan opgesteld waarin beschreven staat op welke manier de dialoog wordt aangegaan met mensen die in de omgeving van het beoogde energielandgoed Raalte wonen of werken. Het gaat dan met name om de vragen:

- Hoe het zonnepark zo goed mogelijk in de omgeving en het landschap kan passen.
- Hoe de omgeving mee kan doen en kan profiteren van het zonnepark.
- Hoe het zonnepark maatschappelijke meerwaarde geeft.

In het plan waren de bijeenkomsten voorzien zoals hiernaast weergegeven.

Alle geplande bijeenkomsten hebben plaatsgevonden en zijn vastgelegd in verslagen. Helaas zijn niet alle onderwerpen aan bod gekomen vanwege de grote weerstand bij de omwonenden om met de initiatiefnemers te praten over inrichting en participatie zolang het nog niet duidelijk is of de Gemeente in principe akkoord is met het initiatief. Ook na meerder keren aangeven dat meepraten op geen enkele manier instemming betekent en bezwaarprocedures altijd nog gevolgd kunnen worden, werd geweigerd een constructief gesprek over de inrichting en participatiemogelijkheden aan te gaan. Tijdens de bijeenkomst op 13 juli

heeft een delegatie van de omwonenden aangegeven niet verder met de initiatiefnemers in gesprek te willen gaan.

Daarop is de verantwoordelijke wethouder in gesprek gegaan met de omwonenden om uit de impasse te komen. Endona heeft de omwonenden uitgenodigd om de gesprekken in Januari 2023 weer op te pakken en af te ronden. Hierop hebben de omwonenden positief gereageerd.

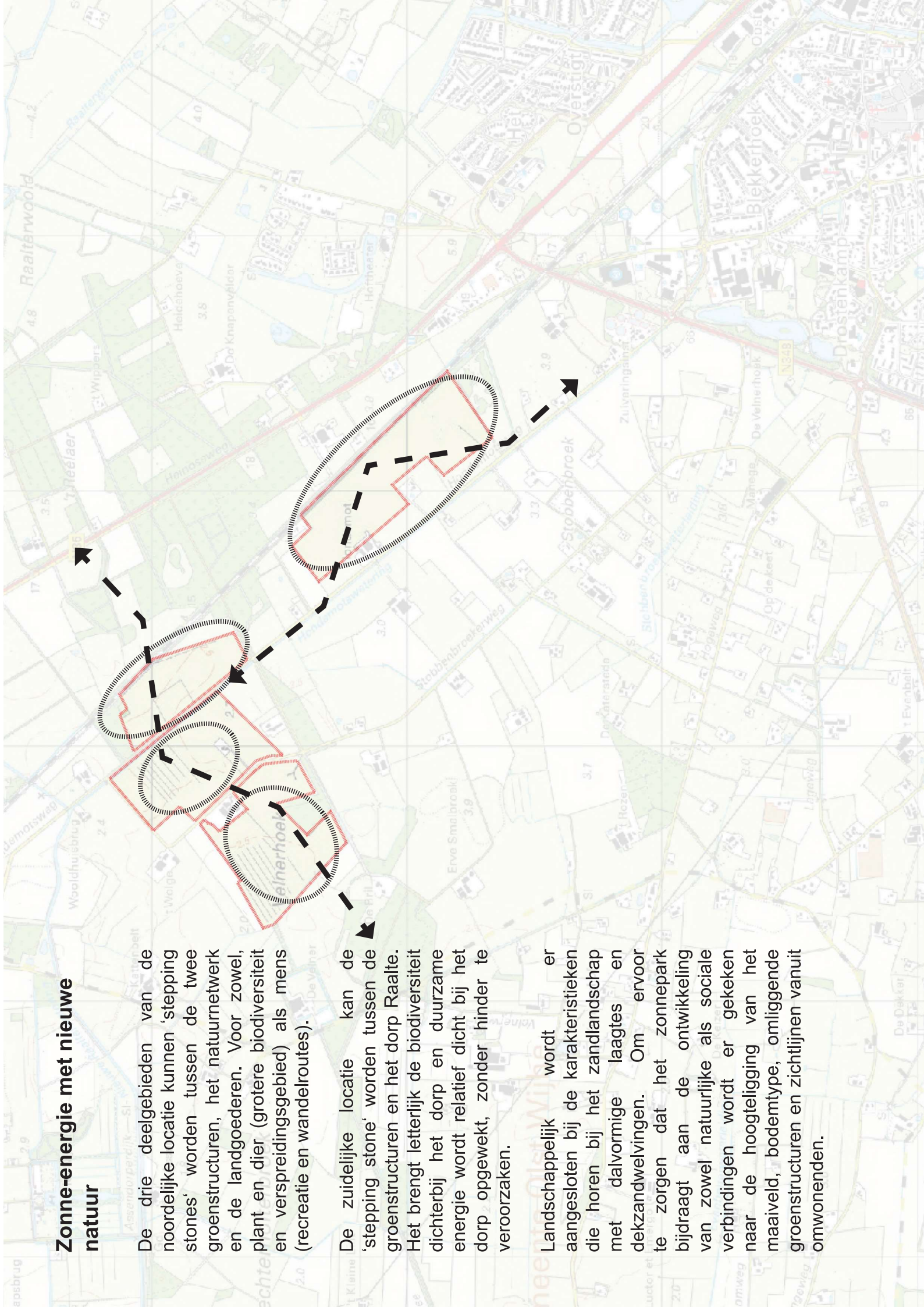
Bijeenkomst	Datum
1. Informatiebijeenkomsten door de Gemeente Raalte	5 en 6 april 2022
2. Kennismaking + communicatie- en participatieplan 1e schets maat en schaal van plannen Op welke punten kunnen omwonenden meedenken Hoe werkt aansluiting stroomnet	11 mei 2022
3. Bespreken Scenario's ontwerp op basis van uitkomsten 1e bijeenkomst	1 juni 2022
4. Presentatie definitieve voorstel ontwerp zonnepark	22 juni 2022
5. Presentatie en bespreking van voorstel financiële participatie	13 juli 2022

Zonne-energie met nieuwe natuur

De drie deelgebieden van de noordelijke locatie kunnen 'stepping stones' worden tussen de twee groenstructuren, het natuurnetwerk en de landgoederen. Voor zowel, plant en dier (grotere biodiversiteit en verspreidingsgebied) als mens (recreatie en wandelroutes).

De zuidelijke locatie kan de 'stepping stone' worden tussen de groenstructuren en het dorp Raalte. Het brengt letterlijk de biodiversiteit dichterbij het dorp en duurzame energie wordt relatief dicht bij het dorp opgewekt, zonder hinder te veroorzaken.

Landschappelijk wordt er aangesloten bij de karakteristieken die horen bij het zandlandschap met dalvormige laagtes en dekzandwelingen. Om ervoor te zorgen dat het zonnepark bijdraagt aan de ontwikkeling van zowel natuurlijke als sociale verbindingen wordt er gekeken naar de hoogteligging van het maaiveld, bodemtype, omliggende groenstructuren en zichtlijnen vanuit omwonenden.

Landschappelijke visie - zonneparken voor landschapsherstel

De huidige kwaliteit van ons landschap is op veel plaatsen laag. De bodem is uitgeput en veel landschapselementen zijn verdwenen. Dit zorgt vervolgens voor een sterke achteruitgang van plekspecifieke planten en dieren.

Voor het herstellen van het landschap en de natuur zien wij potentie in de aanleg van zonneparken. Dit vraagt echter wel om een andere en bredere kijk. Vaak wordt bij de realisatie van zonneparken gelet op het 'landschappelijk inpakken' van de panelen. Door middel van verticaal opgaande heggen en bossages wordt het zonnepark aan het zicht onttrokken.

Maar wat nou als we de landschappelijke kwaliteit centraal stellen en kijken hoe de zonneparken hier een bijdrage aan kunnen leveren?

Dit vraagt om ruimtelijk verder te kijken dan alleen het zonnepark zelf. Juist ook het grotere

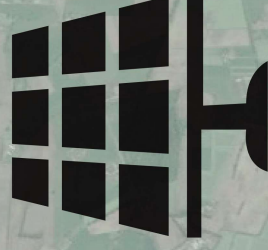
speelveld van het landschap doet hierin mee.

Hierdoor ontstaat een kans om een landschap van hoge waarde te ontwikkelen. Zon op land wordt dan een ruimtelijk en financieel middel om een bijdrage te leveren aan twee grootschalige thema's:

- Enerzijds draagt het bij aan de levering van duurzame energie.
- Anderzijds is het een middel om landschap en bodem te herstellen na jarenlang gebruik voor intensieve landbouw.

Beide punten hebben een andere tijdspad waarop de doelen kunnen worden behaald.

De lange termijn doelstellingen die horen bij landschaps- en natuurontwikkeling zullen leidend en de drager zijn voor een ruimtelijk raamwerk, waarbinnen een tijdelijk zonnepark kan worden gerealiseerd.

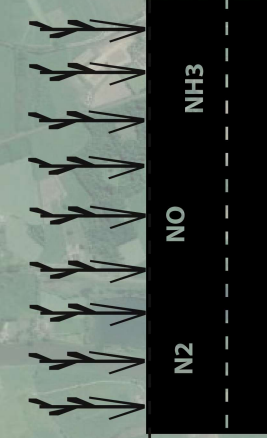

Korte termijn doel (<25 jaar)
duurzame energie opwek op uitgeputte landbouwgrond, bodemherstel en start landschapsontwikkeling.

Lange termijn doel (> 25 jaar)
landschapsonwikkeling met mogelijk nieuwe productievormen die aansluiten bij de regiospecifieke eigenschappen van het landschap.

Landschappelijke ontwerpprincipes

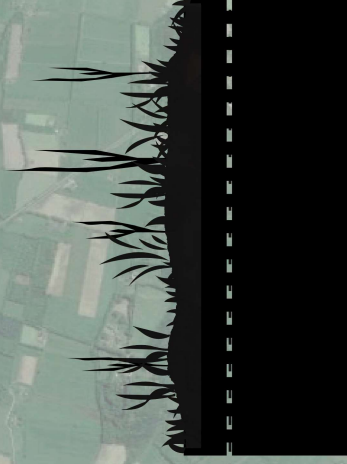
Bodem verwarmen

De arme zandgronden zijn van nature voedselarm, door bemesting van de landbouw is de bovenste laag verzadigd geraakt met oa nitraat-oplossingen. Dit zorgt voor voedselrijke condities die niet aansluiten bij het oorspronkelijke karakter van het landschap.

Verlagen maaiveld

Door de bovenste laag van de voorheen landbouwgrond af te plaggen verschrapt en vernat de bodem. Hier worden voor de eerste 25 jaar zonnepanelen gerealiseerd waardoor de bodem rust en tijd krijgt om te herstellen en nieuwe gebiedsspecifieke condities voor natuur te ontwikkelen. Gedurende de 25 jaar dat het zonnepark bestaat ligt het door verlaging ook minder in het zicht en vormt daarmee een minder storend fenomeen in het landschap.

Verhogen maaiveld

De plaggen grond kunnen vervolgens worden gebruikt voor ophogen van enkele delen land waar vergezichten wenselijk zijn maar waar zonnepanelen wel aan het zicht onttrokken worden. Het toevoegen van laagtes en hoogtes vormt naast het inpassen van zonnepanelen ook voor een extra gradiënt in het landschap waar de biodiversiteit baat bij heeft.

Groenstructuren

Langs de randen van de zonneparken kunnen mogelijk groenstructuren worden aangeplant die aansluiten op bestaande structuren. Deze hebben in de 25 jaar van energieopwek tijd om uit te groeien tot een volwaardig en fijnmazig groennetwerk.

Landschappelijke uitwerking

Op basis van de voorgaande scenario's is een inpassingsidee ontwikkeld. In de noordelijke locatie worden 2 zonneparken ontworpen van een ieder circa 6 ha groot. Deze liggen iets verlaagd in het landschap doordat de vruchtbare toplaag wordt verwijderd.

Onder de zonnepanelen kan extensieve vorm van veeteelt plaatsvinden of kan naar nieuwe vormen van akkerbouw worden gezocht die aansluiten bij de bodemeigenschappen. De parken worden omzoomd door licht verschaald kruidenrijk grasland met lichte glooiingen in het maaiveld. Aan de noord- en zuidkant van de locaties zijn groenstructuren ontworpen die aansluiten op de huidige groenstructuren. Hierbij valt te denken aan (lage) singels, bossages, heggen en/of houtwallen.

In de zuidelijke locatie wordt 1 zonnepark ontworpen van ongeveer 6 ha groot die aansluit bij de harde structuur van het spoor. Er is voor deze opstelling gekozen om het nu zo open landschap te transformeren naar een wat kleinschaliger landschap waarbinnen landschappelijke kamers ontstaan met zonneparken, door de omliggende ruimte en massa van groenstructuren worden de zonneparken gedragen door het landschap.

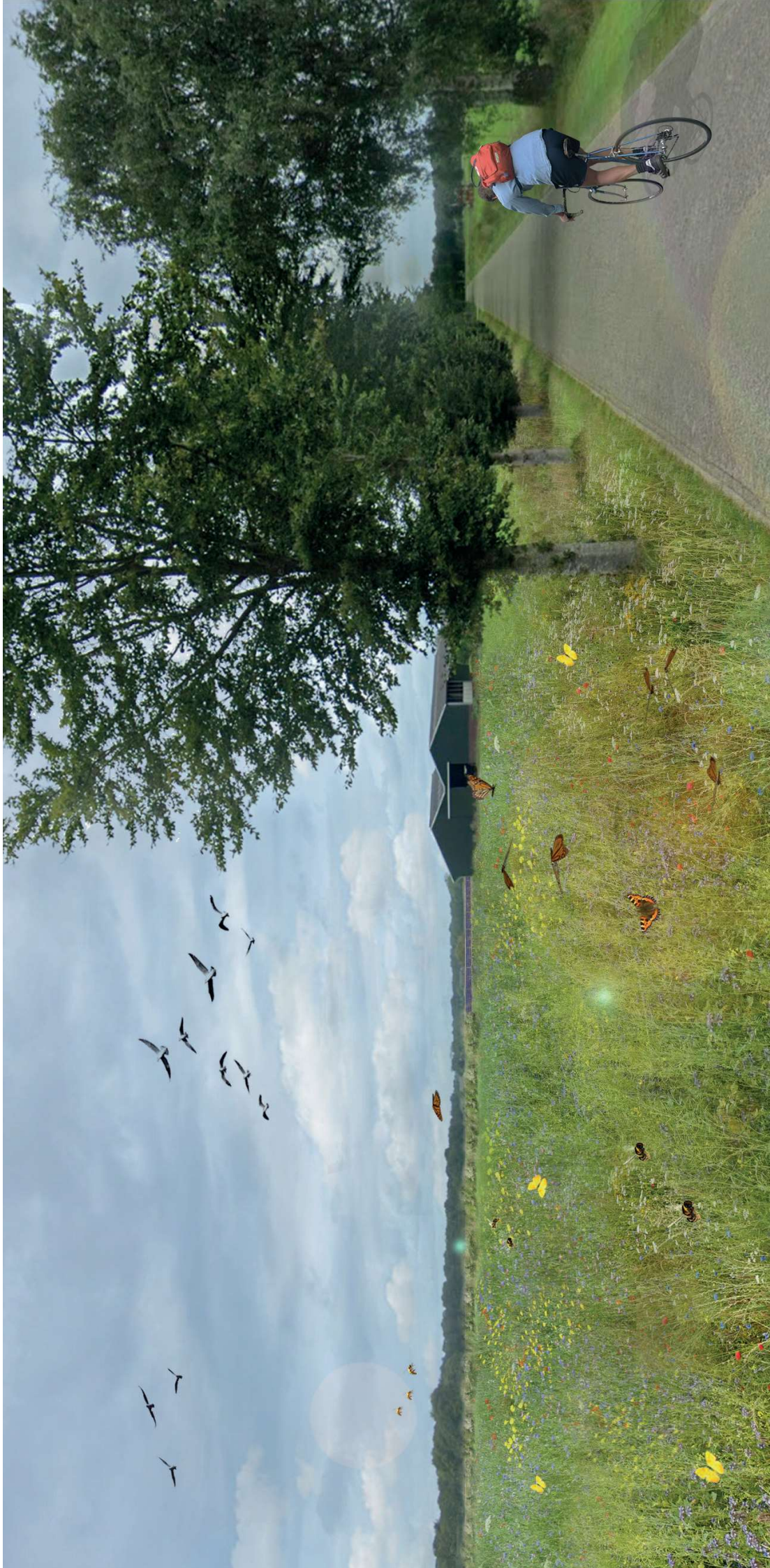
Zichtlijnen visualisaties zonneparken

Huidige Situatie 1

Visualisatie 1

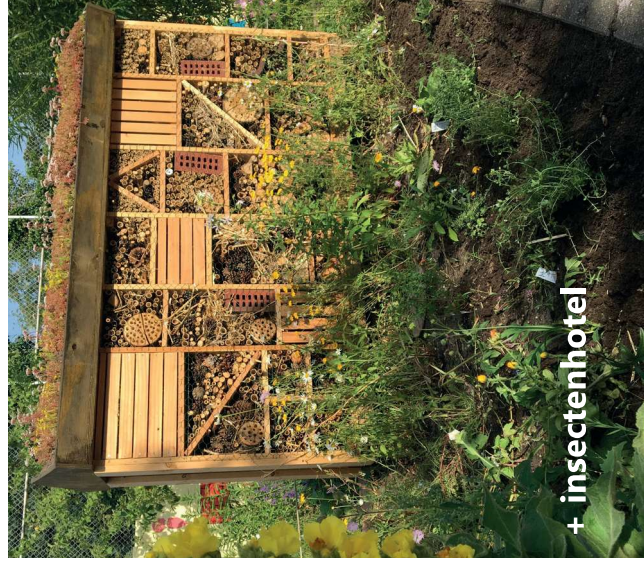
Huidige Situatie 2

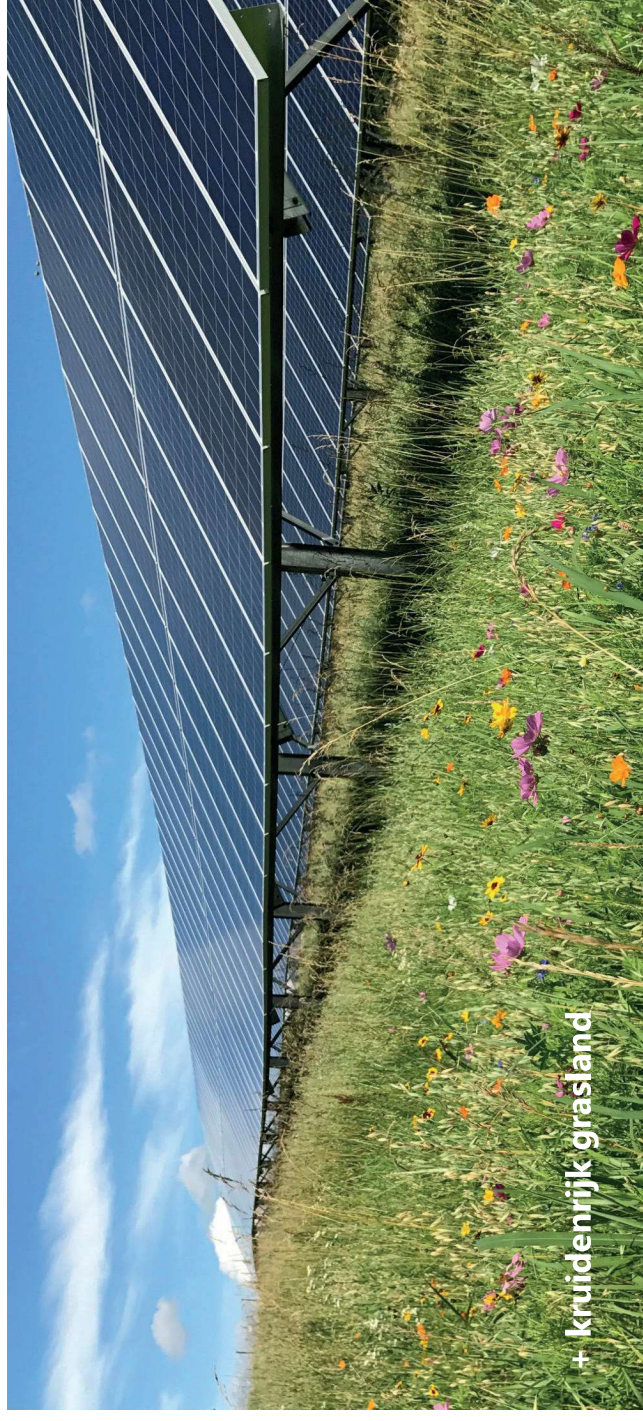
Visualisatie 2

Landschappelijke meerwaarde (referentiebeelden)

+ insectenhotel

+ kruidenrijk grasland

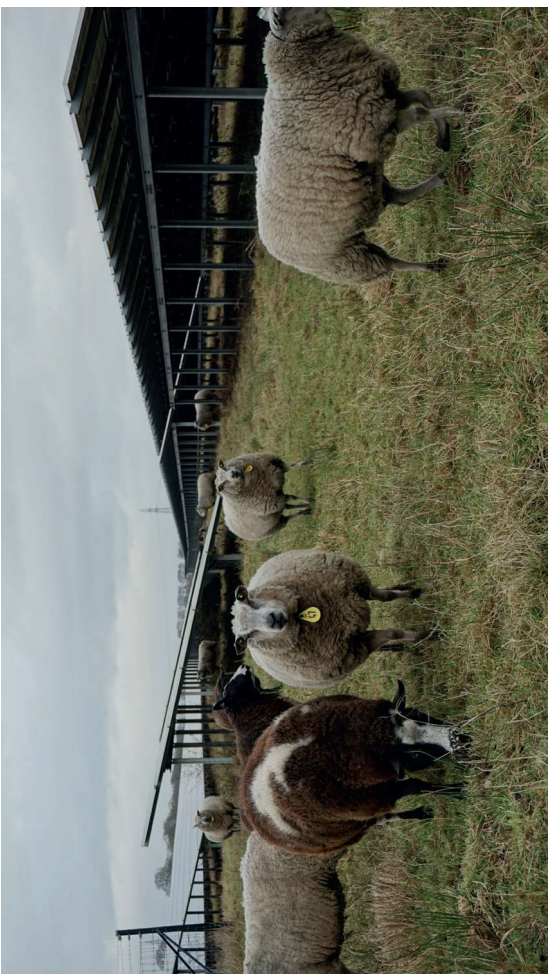

+ schapen grazen

+ bijenteelt

UITVOERBAARHEID EN EIGENDOM

Bij de omgevingsvergunningaanvraag van een zonnepark gaat het om een bouwwerk en niet om een gebouw, dus is een exploitatieplan niet vereist. Omdat uiteindelijk de baten ten goede komen aan de lokale gemeenschap is het van belang om de uitvoerbaarheid te onderbouwen:

Dit initiatief beschikt over geldende afspraken met 4 zeer gemotiveerde landeigenaren. Naast het verhuren van de betreffende percelen voor een duurzame energieopwekking is er de intentie bij meerdere landeigenaren om zelf actief mee te investeren in het park.

Alle capaciteit op het stroomnetwerk in Nederland is vrijwel gebruikt of gereserveerd. Overtuigd van de goede locatie, inpasbaarheid en de nationale alsook gemeentelijke verduurzamingambitie, heeft het initiatief daarom al in 2019 bij netbeheerder Enexis een reservering en aanbesteding gedaan om te voorkomen dat mogelijk beschikbare capaciteit naar andere projecten/gemeentes zou verdwijnen.

Enexis zal een aansluiting realiseren op de zuidelijke locatie en in eigen beheer zullen daar de twee noordelijke parken op worden aangesloten. Er zijn afspraken met het waterschap, WDO Delta, gemaakt over het leggen van de benodigde kabels onder het onderhoudspad van de Hondemotswetering. Het park is landschappelijk zeer goed in te passen. Door het park op te splitsen in drie zonnenvelden wordt de impact enerzijds verlaagd terwijl anderzijds op ieder deelpark er vegetatie wordt toegevoegd die eigenlijk een (deels) herstel van een grotendeels verloren gegaan

couissellandschap bewerkstelligen. Omdat de intentie daar is om veel meer toe te voegen dan nationaal gezien wordt als noodzakelijk zal biodiversiteit aanzienlijk verbeteren.

Hoewel er door het coronavirus, de inval in Oekraïne en de geopolitiek gevolgen daarvan er even economische onzekerheden ten aanzien van de realisatie van het park waren, zien we inmiddels dat de markt voor zonnepanelen en omvormers weer stabiliseert. Dit gekoppeld aan de steeds grotere vraag naar duurzame energiebronnen maakt dat de economische uitvoerbaarheid als absoluut positief bestempeld kan worden.

Endona is een energie coöperatie en heeft in die hoedanigheid geen ander doel dan de baten van lokale energieopwekking ten gunste te laten komen aan de lokale gemeenschap. Een proactieve opstelling ten aanzien van communicatie met direct omwonenden alsook de lokale baten die voort zullen vloeien uit dit zonnepark zorgen dat het niet alleen economisch maar ook maatschappelijk uitvoerbaar is.

Gemeente Raalte

t.a.v. [redacted]

Postbus 140

8100 AC Raalte

Zwolle, 17 maart 2021

Kenmerk: 026.21/mve

Betreft: ruimtelijk advies zonnepark omgeving Hondemotsweg en Stobbenbroekerweg

Inlichtingen bij: [redacted]

Geachte [redacted]

In het kader van de aanvraag omgeving Hondemotsweg en erf Stobbenbroekerweg heeft u gevraagd een onafhankelijk ruimtelijk advies te geven. In het gebied aan de noordwestzijde van Raalte zijn verschillende initiatieven voor zonnevelden.

U vraagt ons te beoordelen of de locaties passend zijn in het landschap, waar mogelijk een positieve bijdrage kunnen leveren aan het landschap. In aanvulling hierop welke ruimtelijke randvoorwaarden aan de locaties gesteld moeten worden. Deze voorwaarden zijn ingrediënten in de balans die wordt gevraagd vanuit het beleid Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (KGO). De schaal van de ingreep op de locaties vraagt naast een basisinpassing om een extra investering in kwaliteit.

De landschappen rond Raalte hebben allemaal een mate van gevoeligheid. Nieuwe ontwikkelingen in een waardevol landschap vragen om een integrale aanpak. De opgaven voor energie, biodiversiteit, landschap, economie en een gezonde leefomgeving komen hierin samen. Deze opgaven kun je niet los van elkaar zien. Zij moeten in balans worden ontworpen. De twee oostelijke zoeklocaties zijn onlosmakelijk verbonden met de uitloop, de dorpsrand van Raalte. Wij beoordelen de locaties dan ook in relatie tot Raalte, de opgaven die daar spelen. Een transformatie biedt ook kansen om de kwaliteiten van een dorpsrand of landschap te bevorderen in aansluiting op de historische kenmerken, of misschien juist wel op een nieuwe, passende wijze. Het gesprek over die meerwaarde moet breed worden gevoerd. Pas dan kan voor bewoners in de gemene deler een positief gevoel ontstaan over deze transformatie, die ruimtelijk zichtbaar zal zijn.

Aan de Stadsmuur 79-83
Postbus 531, 8000 AM Zwolle
038 – 4213257
mail@hetoversticht.nl
www.hetoversticht.nl

KvK 40059486
BTW NL0026.45.440.B01
IBAN NL47RABO0184885671

Voor deze ontwikkeling geldt naast de KGO het vastgestelde beleid van de 'de zonneladder'. Hierin wordt gesteld dat binnen de doelstellingen van duurzaamheid parallel aan de verkenningen op agrarische grond, de mogelijkheden van zon op de daken optimaal moet worden benut. Ook stelt dit beleid dat kwalitatief goede landbouwgronden moeten worden ontzien. Hierop gaan wij in dit advies niet verder in, maar wij vinden het belangrijk om dit te noemen in relatie tot dit ruimtelijke advies. Deze verkenning moet altijd parallel plaatsvinden. Mogelijk bieden aangrenzende, meer bebouwde en stedelijke locaties, opties om in gezamenlijkheid deze voorgestelde ontwikkeling op te pakken zodat de schaal van het park in het veld verkleind kan worden.

Conclusie advies

De initiatieven met zonnevelden aan de noordwestzijde van Raalte sluiten aan bij uw ambities op het vlak van duurzaamheid waarin u ruimte geeft aan voorstellen 'van onderop'. Daarbij is het steeds de vraag of elke locatie zich leent voor een invulling met zon. Dit is afhankelijk van de locatie op zichzelf met een mogelijkheid van meervoudig ruimtegebruik, de locatie in relatie tot de directe omgeving met hierin de mogelijkheid van het koppelen van kansen of een aansluiting bij andere activiteiten. De schaal is passend wanneer deze ruimtelijk gezien in balans wordt gebracht met de bestaande of aan te passen omgeving. Energie moet 'onderdeel zijn van' en niet bepalend zijn in een landschap.

De initiatieven die nu worden voorgelegd zijn hierin verschillend. De locatie (4) aan de zuidoostzijde van de Hondemotsweg leent zich landschappelijk gezien het beste voor transformatie met een combinatie van bestaande en nieuwe functies. Deze locatie sluit aan bij bestaande bedrijvigheid en infra aan de westzijde van Raalte. Een voorwaarde bij deze ontwikkeling is een integraal ontwerp waarin de bestaande woonbebouwing met nieuwe functies in balans wordt opgenomen in een landschappelijke groenkader. Hierin is energie 'te gast' en niet bepalend voor het landschap. Kleinschalige opwek met hierbij een mix van wonen, werken, routing, natuurnetwerk (nat en droog).

Locaties 2 en 3 zijn landschappelijk van hogere waarde. Locatie 2 is vanuit de waarden niet geschikt voor een zonneveld (relatie landgoed, recreatieve routenetwerk, NNN). Locatie 3 is in iets mindere mate gevoelig. Met name het perceel wat extensief, natuurlijk, is ingericht is hier van waarde. Voor deze locatie zou een verkenning kunnen worden gedaan waarbij integraal wordt ontworpen aan nieuwe functies waaronder zon op een kleine schaal zoals bij locatie 4. Aan de noordwestzijde moet voldoende groene buffering zijn voor een landschappelijke overgang naar het landgoed.

Een verkenning voor transformatie van deze locatie staat ook in relatie tot de ontwikkelingen die mogelijk gaan spelen in de omgeving van locatie 4.

De erflocatie (1) aan de Stobbenbroekerweg is landschappelijk gevoelig vanwege de solitaire ligging in het agrarische gebied. Zon op agrarische grond is alleen wenselijk wanneer er een integrale meerwaarde ontstaat voor het landschap. Het opgeschaalde landschap zou aan kwaliteit kunnen winnen door herstel van de oorspronkelijke kleinschaligheid, waarmee ook de biodiversiteit voor de langere termijn zal toenemen. Ook moet het bedrijfsmatig een meerwaarde opleveren. Dit vraagt een integraal ontwerp waarin niet de opbrengst van de panelen leidend is, maar de kwaliteitswinst voor het landschap.

Onderbouwing advies Beleid

Omgevingsvisie, Horizon gemeente Raalte 2040

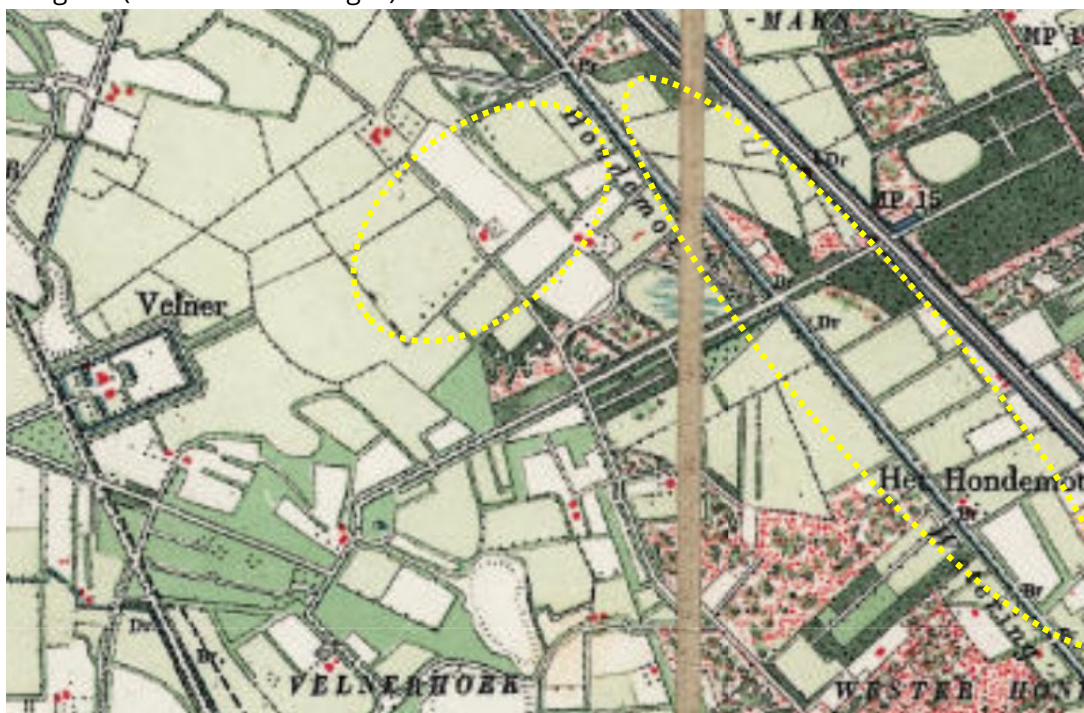
Hierin staat beschreven dat verduurzaming als een belangrijke opgave wordt gezien. Er liggen grote kansen in het stedelijk gebied, maar ook in het landelijk gebied moeten hiervoor mogelijkheden worden gezocht. De urgentie en noodzaak is groot, maar de impact ook. De energietransitie zal het landschap veranderen: energie vraagt ruimte.

Het is belangrijk om in te zetten op een mix aan energiebronnen om tot een goede balans te komen die past bij de gemeente en het landschap. Draagvlak is belangrijk, de energie en innovatiekracht van de samenleving moet worden ingezet. Niet alleen door het betrekken van inwoners en partijen bij de start van een project, maar ook door de lusten en lasten in de gemeente eerlijk te verdelen en door de energieopgave te koppelen aan andere uitdagingen in de gemeente en de kennis en het vakmanschap van onze ondernemers. Denk hierbij aan het onderbrengen van een deel van de opbrengsten van wind- of zonne-energie in een leefbaarheidsfonds voor de dorpen of te investeren in landschappelijke kwaliteit.

LOP Salland

In het landschapsontwikkelingsplan zijn de locaties ondergebracht in het zandlandschap. De zuidwestelijke erflocatie in het weteringenlandschap en de andere locaties in de dekzandvlakte en dekzandlaagte. In de dekzandlaagte ligt de insteek op het versterken van het landschappelijk raamwerk en het natte karakter. In de dekzandvlakte op de versterking van het landschappelijk raamwerk. In de landschappen zijn de lanen belangrijke dragers.

De erflocatie ligt op een kleine verhoging in het landschap. Het landschap is van oorsprong niet geheel open zoals elders in het weteringenlandschap. In de kaartuitsnede van rond 1900 is dit waarneembaar. Waarbij het noordwestelijke deel wordt beïnvloed door de sfeer van het landgoed (lanen en bosschages).

Afbeelding: uitsnede van rond 1900, locaties/gebieden ter verkenning voor zon. Westelijk buitenplaats De Velner.

Initiatieven zonnepark omgeving Hondemotsweg en Stobbenbroekerweg Raalte

Locatie 1: erf Stobbenbroekerweg

Locatie 2: Hondemotsweg, zandweg nabij landgoed

Locatie 3: Hondemotsweg noordwest en Locatie 4: Hondemotsweg zuidoost

Beschrijving kenmerken locaties

De locaties zoals voorgesteld zijn verschillend van karakter. Op zichzelf en ook in relatie tot de omgeving. In bijlage 1 worden de locaties verbeeld.

Locatie 1: erf Stobbenbroekerweg

De erflocatie ligt in het landschap van de weteringen. Het erf ligt in de huidige situatie vrij open in het landschap. De rij met beuken aan de Stobbenbroekerweg is als lijn bepalend in het open landschap. Deze laan zal in de toekomst nog meer bepalend worden. Oorspronkelijk was het landschap op deze locatie meer besloten. Dit is op oude kaartbeelden goed te zien. Singels, bomenrijen en boomgaarden geven het landschap coulissen. Zie bijlage 3 en de afbeelding uitsnede rond 1900 hiernaast bijgevoegd.

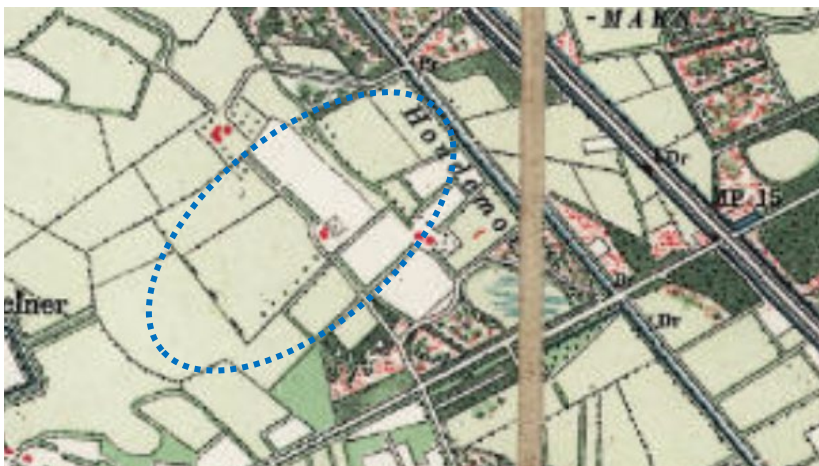
Het landschap is in vergelijking met de twee locaties noordwestelijk aan de Hondmotsweg van minder hoge waarde omdat er voor de landbouw opschaling heeft plaatsgevonden en het gebruik van het huidige landschap meer eenzijdig landbouwkundig is. Veel houtopstanden zijn verwijderd. Hierdoor en door het intensive agrarische gebruik is veel aan biodiversiteit verloren gegaan.

Anderzijds is het gebied gevoelig voor een ingreep met een zonnepark vanwege de landelijkheid. De hekwerken en de opstellingen met de panelen geven het landschap een ander karakter. Op of nabij deze locatie is geen ander gebruik waar vanzelfsprekend ruimtelijk en vanuit beleving een aansluiting bij is. Het huidige landschap is open van karakter, er is geen landschappelijk raamwerk wat in de basis kan zorgen voor een vanzelfsprekende inbedding, Zeker in de eerste periode waarbij nieuwe aanplant nog jong is zal een zonnepark goed zichtbaar zijn.

Een transformatie van de locatie zou op zichzelf wel positief kunnen bijdragen wanneer een combinatie wordt gelegd met ook andere nieuwe invullingen zoals de versterking van de oorspronkelijke kleinschaligheid van het landschap. Door de aanplant van singels, struwelen, fruitgaarden, etc. kan het landschap op de langere termijn aan kwaliteit winnen. Wanneer wordt gekozen voor soorten met bloeiwijze en vruchten, passend bij de grondsoort, levert dat een meerwaarde op voor de biodiversiteit. Daarbij kan specifiek worden ingezet op de versterking van het ecologisch netwerk met lijnverbindingen en 'stepping stones', verschillen tussen nat en droog, open (wetering zuidwest) en besloten landschap (coulissen noordwest). Door opschaling van de landbouw is deze diversiteit van biotopen en gradiënten verloren gegaan.

Op de grotere schaal versterkt het de verbinding van de beslotenheid van het landgoed het Reelaer in het noordoosten via de coulissen naar het open landschap van de laagte in het zuidwesten.

Wanneer een zonnepark hier tot ontwikkeling komt moet het park het landschap niet domineren. Het moet zich voegen in het landschappelijk raamwerk ruimtelijk en ook een duidelijke verbinding aangaan met het bedrijf dat zich verbreedt. Dit vraagt een integraal ontwerp waarin niet de opbrengst van de panelen leidend is, maar de kwaliteitswinst voor het landschap en de bedrijvigheid. Het raamwerk moet zo sterk worden ontworpen dat het wanneer de panelen worden verwijderd op zichzelf van grote waarde is en geheel eigen aan het gebied. Het historische landschap, maar ook de vraag voor biodiversiteit, de opgave van klimaatadaptatie en kringloop denken (inclusieve agrarische bedrijvigheid) leveren aanknopingspunten voor een inbedding van deze ontwikkeling, ontworpen in balans met de omgeving.

Afbeelding: locatie erf in huidige luchtfoto en uitsnede rond 1900 (bron: topotijdreis).

Locatie 2: Hondemotsweg zandweg nabij landgoed

Deze twee locaties aan de Hondemotsweg zijn landschappelijk beide van waarde. Met name de locatie aan de zandweg in aansluiting op het landgoed wordt veel gebruikt voor 'ommetjes' en is onderdeel van een groter routenetwerk. De belevingswaarde van locatie 2 is landschappelijk gezien groot. De locatie is ruimtelijk gezien een uitloper van het bosrijke landgoed, in verbinding naar het (oorspronkelijk) kleinschaliger coulisselandschap en vervolgens naar het open beekdal. Een zonneveld zou afbreuk doen aan de huidige landschappelijke kwaliteit en ook aan de potentie van de plek.

Locatie 3: Hondemotsweg noordwest Locatie 3 is in iets mindere mate gevoelig. Het landschap is opgeschaald, aanplant langs de percelen is verdwenen. Met name het perceel wat extensief is ingericht met een grazige weide in combinatie met landschappelijke aanplant is van waarde. Voor deze locatie zou in een integraal ontwerp, een combinatie van herstel landschappelijke aanplant, ontwikkeling natuurwaarden, eventueel extensief routenetwerk in combinatie met kleinschalige opwek verkend kunnen worden. Het bestaande extensief beweidde perceel moet hierin een goede landschappelijke inkadering krijgen. Ook de overgang naar het landgoed aan de noordwestzijde vraagt voldoende groene buffering.

Een verkenning voor transformatie staat ook in relatie tot de ontwikkelingen die mogelijk gaan spelen in de omgeving van locatie 4.

Locatie 4: Hondemotsweg zuidoost

De locatie aan de oostzijde van de Hondemotsweg leent zich landschappelijk gezien het beste voor een transformatie. Deze locatie sluit aan bij de bedrijvigheid aan de westzijde van het dorp (tuinbedrijf, waterwinning, leisure, N-weg met benzinestation, spoor, etc.). Het landschap is door landbouwkundig gebruik minder kleinschalig geworden en kan hier ruimtelijk en voor biodiversiteit aan kwaliteit winnen door een aanheling van de restanten van singels met nieuwe inheemse aanplant en een extensivering van de weideranden. Dit in aansluiting op het NNN-netwerk. Deze aanheling past ook bij het beheergebied van de droge dooradering. Een voorwaarde hierbij is de bestaande woonbebouwing op te nemen in dit landschappelijke kader zodat de erven niet direct grenzen aan de zonnevelden. Er moet voldoende ruimte voor landschappelijke invulling ontworpen worden tussen de zonnevelden.

En waardevolle aanvulling is een routing voor wandelaars als uitloop van het dorp, in verbinding met het landgoed. Mogelijk kan in aansluiting op de velden ruimte worden gecreëerd voor enkele struipaden. Eventueel ten zuiden van het spoortalud (nagaan of dit vanuit veiligheid wenselijk is). Zo kan een integraal ontwerp een bijdrage leveren aan deze dorpsrand, die door de tijd heen aan kwaliteit heeft ingeboet.

Landschap is continu in verandering, de transitie van energie zal daaraan bijdragen. Wij zijn ervan overtuigd dat een integrale aanpak voor de locatie op zichzelf en in relatie tot de aanliggende gronden, op de langere termijn aan kwaliteit kan opleveren. De zoektocht en het ontwerp in een koppeling van kansen is een uitdagende opgave om samen voor te gaan.

Met vriendelijke groet,

Ervenconsulent

Bijlage 1: foto's locaties

Locatie 1: zicht op erf en percelen Stobbenbroekerweg vanaf de noordzijde.

Locatie 1: zicht op erf en percelen Stobbenbroekerweg vanaf de westzijde. Beuken langs de weg.

Locatie 2: zicht op de percelen Hondemotsweg, gedeelte zandweg, ten zuiden van het landgoed.

Locatie 2: zicht op de percelen Hondemotsweg, gedeelte zandweg, ten zuiden van het landgoed.

Locatie 3 en 4: zicht op de percelen Hondemotsweg vanaf noordwest naar zuidoost richting Raalte, met aan de zuidoostzijde zicht op de N-weg en bedrijvigheid. De eiken zijn restanten van singels.

Bijlage 2: zoekgebieden in kaartuitsnede 1900 en 1960 (bron: topotijdreis)

1900: weteringenlandschap noordwestzijde en zandrug aan de oostzijde, kleinschalig van karakter.

1960: landbouwgebieden opgeschaald, landschappelijk raamwerk deels verdwenen

Principe bezwaarschrift

Aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Raalte
Postbus 140
8100 AC Raalte

Betreft: plan voor energielandgoed
Werkgroep Hondemotsweg
Kenmerk: Hondemot 2023- 01
Datum: 10 februari 2023

GEMEENTE RAALTE		
Kopie aan:		
Ingek.	10 FEB. 2023	
Doc. nr.:		
Zaak nr.:		
Bericht v. ontv.	JA	NEE

Betreft: bezwaarschrift tegen uw eventuele besluit tot instemming met het principeverzoek tot ontwikkeling van zonneparken "Energielandgoed Raalte" gelegen aan de Stobbenbroekerweg en de Hondemotsweg.
Brief ENDONA

Raalte, 4 januari 2022

Betreft: Principeverzoek 'Energielandgoed Raalte', de ontwikkeling van drie zonneparken.

Geacht college,

Hierbij maken wij op voorhand bezwaar tegen het eventuele besluit op instemming tot het ontwikkelen van zonneparken op de Velner, Stobbenbroekerweg, Hondemotsweg.

Omwonenden van dit gebied, u bekend in de bijlage van de brieven:

Plan voor energielandgoed Datum: 3 juli 2022 en Kenmerk: Hondemot 2022- 01 Datum: 13 juli 2022.

hebben ons gemachtigd om namens hen in deze kwestie op te treden.

Dit "principe" bezwaarschrift is mede namens hen ingediend.

De redenen van bezwaar zijn:

De eerder omschreven situatie en beschrijvingen in de brieven van de werkgroep Stobbenbroekerweg d.d.03 juli 2022 en de Hondemotsweg d.d. 13 juli 2022 Kenmerk Hondemot 2022- 01.

Het ingediende principeverzoek van ENDONA Raalte, 4 januari 2022

Betreft: Principeverzoek 'Energielandgoed Raalte', de ontwikkeling van drie zonneparken.

Hierin wordt gesuggereerd (regel 3 van het verzoek) dat het maar gaat om kleinschalige zonneparken, gemiddelde in Nederland zou boven de 10 Ha liggen. Echter heeft men het hier over een zonnepark van 18 tot 24 Ha (afgebakend terrein, landbouwgrond) in een gebied van 70 Ha, verdeeld over drie omheinde zonneparken midden tussen meerdere landgoederen en op gronden met hoge landschappelijke en natuurlijke waarde; (bron Structuurvisie Raalte 2025+). Tevens wijst de provincie het genoemde gebied aan waar volop ruimte is voor hoog productieve duurzame landbouw. Op deze gronden staat voedselproductie op de eerste plaats, daarom zijn hier beperkte mogelijkheden voor het herontwikkelen van vrijkomende agrarische bebouwing en zonnevelden. (Bron: Overijssel voor elkaar! Fundament voor de nieuwe Omgevingsvisie Bld 32 en 43)

Ook wordt het advies van Het Oversticht genegeerd (Kenmerk: 026.21/mve.) In het advies wordt duidelijk aangegeven dat op meerdere locaties zonnevelden niet gewenst zijn. Locatie 2 en locatie 3 noord oostelijk deel en de rest van locatie 3 in samenhang met locatie 4, welke nu geheel is komen te vervallen. Dus is er ook geen samenhang meer. (Blad 7 van het advies.)

Op locatie 4 worden 13 extra woningen en 2 landgoederen gepland. Waardoor er naast de bestaande 4 landgoederen er ook nog 2 landgoederen bijkomen. 13 woningen is al een zware belasting voor het buitengebied en daarbij het verzoek om een zonnepark bestaande uit 3 velden van elk 6 Ha zorgt ervoor dat het buitengebied van de Velner wel heel zwaar belast wordt. Voor de omwonenden een onacceptabele ontwikkeling.

Wij vinden dat de gereserveerde netwerkaansluiting (regel 12 van het verzoek) niet als pressiemiddel richting de gemeenschap gebruikt mag worden, het is onjuist te suggereren dat bij het verloren gaan (regel 3 blad 2 van het verzoek) van deze reservering Raalte geen mogelijkheid meer heeft voor 2030 nog opgewekte energie op het net te kunnen aansluiten. De gereserveerde ruimte blijft beschikbaar op het trafo station Westdorplan en kan dus elders ingezet worden.

De reservering is gedaan in 2019 door de toenmalige ontwikkelaar (NEO) een "cowboy" die na de totstandkoming van de richtlijnen "zonneparken in de gemeente Raalte 2.0" hun praktijken zouden hebben gestaakt in de gemeente Raalte, aldus de (voormalige) wethouder. Wat schetst onze verbazing, NEO blijkt te zijn verkocht en wel aan de eigenaar van Greencells Group. Ook blijkt dat de toenmalige eigenaar weer een rol heeft in de ontwikkeling van de voorgestelde parken nu als "landschaps" architect I.A.A. Op navraag blijkt dat ENDONA is veroordeeld tot Greencells en I.A.A. en om het gehele park 100% lokaal eigendom (regel 38 blad 2 van het verzoek) te laten worden moet ENDONA Greencells en I.A.A. uitkopen. Wat betekent dat de "cowboys" hun resultaat, na het mogen bouwen/installeren, aan het begin van de exploitatie periode incasseren en de coöperatie over de gehele periode het met minder resultaat moet doen.

Onacceptabel risico voor de gemeenschap:

Buiten het feit dat er geen zonneparken in dit landschap moeten komen, loopt ENDONA (dus de gemeenschap) een onacceptabel financieel risico. Het is namelijk zeer aannemelijk dat een vergunning het niet haalt bij de provincie dan wel de rechter. (nieuwe omgevingsvisie en het advies Het Oversticht) Om tot een park te kunnen komen moet de organisatie storten bij ENEXIS, voorschot inkoop kabel (regel 3 blad 2 van het verzoek). Dit bedrag zou dan geheel of gedeeltelijk ten laste komen van ENDONA.

Wij verzoeken u, op grond van het bovenstaande, een eventuele principeaccord tot ontwikkeling van (drie) zonneparken, af te wijzen.

Bovenstaande principebezwaar is gemaakt onder voorbehoud van nadere invulling en toelichting in de verdere procedure.

Bijlagen:

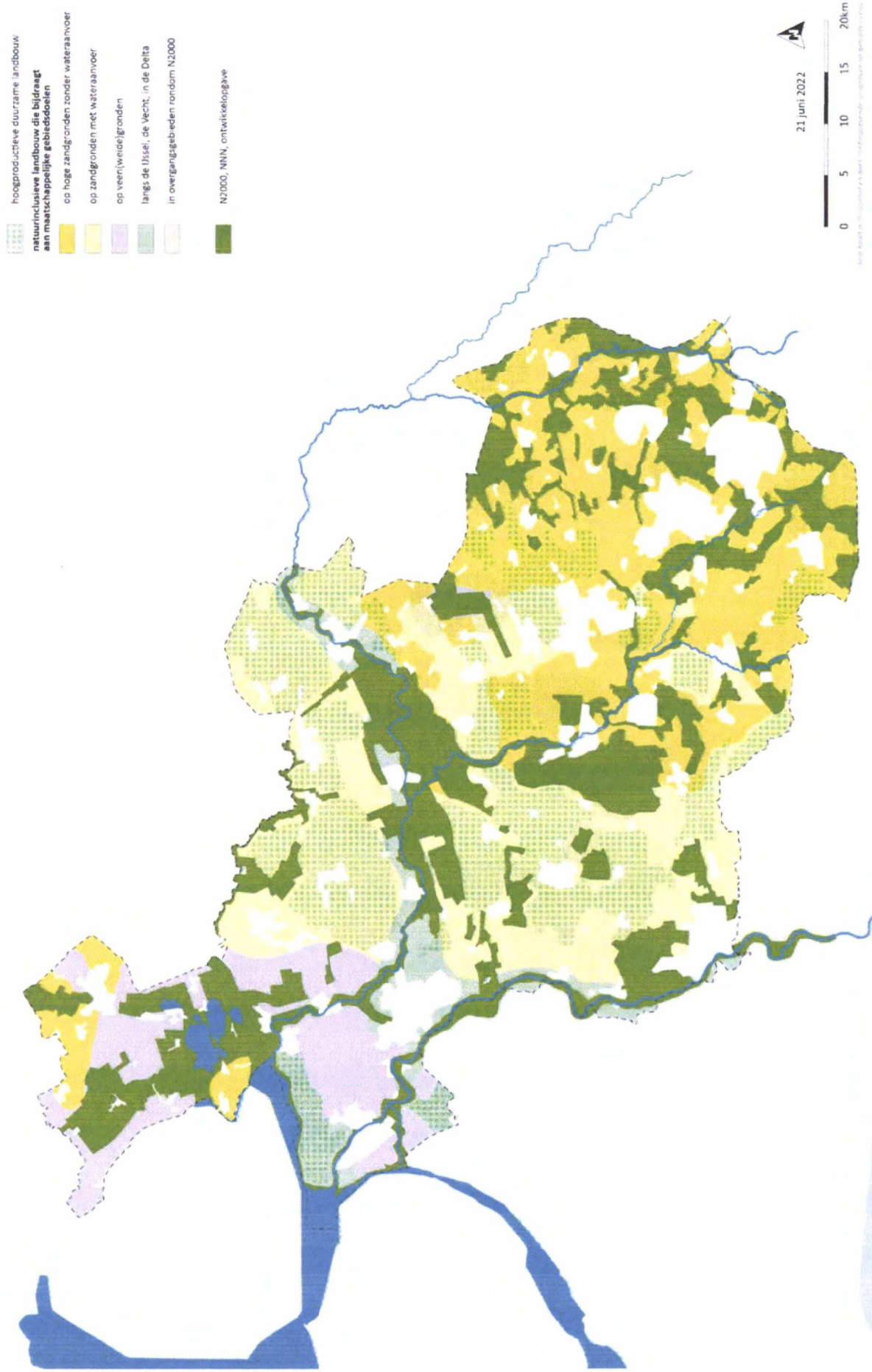
- machtiging van omwonenden, reeds in uw bezit (brieven 03 juli 2022 en 13 juli 2022)

01: Fundament voor nieuwe omgevingsvisie bld 32.

02: Fundament voor nieuwe omgevingsvisie bld 43.

- <https://www.overijssel.nl/onderwerpen/omgeving/omgevingsvisie-overijssel/op-weg-naar-een-nieuwe-omgevingsvisie/>

Landbouw

Hier kan je in het voorjaar genieten van de bloemrijke graslanden langs de wateringen, 's zomer van de paarse heide op de Sallandse Heuvelrug, in augustus Stoppelhaene vieren in Raalte, in het najaar wandelen door de kleurrijke bossen van de landgoederen rond Deventer en met een beetje geluk in de winter schaatsen op de uiterwaarden van de IJssel. Het is bovendien een hechte gemeenschap die samen veel voor elkaar krijgt. De *Kracht van Salland* is daar een mooi voorbeeld van. Een netwerk van vrijwilligers en organisaties die samen werken aan nieuwe ontwikkelingen in het gebied.

Veelzijdig watersysteem

Vanaf de Sallandse Heuvelrug stromen wateringen richting de IJssel. Daar buigen ze af naar het noorden en komen bij Zwolle uit in de stadsgracht en vervolgens in het Zwarte Water. De wateringen spelen een belangrijke rol in de waterhuishouding van Salland. Zij vormen een groenblauw netwerk waarin te veel aan water opgevangen en begeleid wordt naar plaatsen waar het geen kwaad kan. Het water wordt hier vastgehouden voor droge tijden. Dit groenblauwe netwerk is gelijktijdig het ecologisch raamwerk waarlangs planten en dieren zich kunnen verplaatsen, en leefgebied voor soorten die ook voor de landbouw belangrijk zijn.

In de lageregelegen delen rondom de wateringen is bos geplant dat CO₂ vastlegt en de aantrekkelijkheid van het landschap vergroot. Recreatieve routes langs de wateringen maken het landschap beleefbaar, vormen de verbindingen met de stad en bieden kansen voor recreatieondernemers.

De IJssel heeft twee gezichten, in de winter hoog met overstroomde uiterwaarden en in de zomer (te) laag met foeragerende vogels, vee en recreanten. Door het veranderende klimaat worden de verschillen tussen hoog en laag water groter. De rivier is daarom een belangrijke buffer, zowel in natte als in droge tijden. Zo kan tijdens droge zomers bijvoorbeeld water vanuit de IJssel ingelaten worden om kwetsbare natuur van water te voorzien.

De IJssel is de blauwe slagader van de regio. De rivier verbindt, vermaakt en voedt de regio al eeuwenlang. Nog steeds is de IJssel een belangrijke (vervoers)verbinding en een aantrekkelijke recreatieve route tussen de Hanze-steden van Kampen tot Arnhem. Hier vindt tweejaarlijks de *IJsselbiënnale* plaats. Bovendien werken twintig organisaties samen aan het verbeteren van de waterkwaliteit met als uitdaging vergezicht een *Drinkbare IJssel*.

Rijk boerenland

Salland is van oudsher een agrarische regio en dat geldt ook voor de toekomst. Raalte is het hart van agrarisch Salland waar onder meer *The Green East*, het agro & food innovatiecentrum van de regio, gevestigd is. Op de oostelijke zandgronden (naast de Sallandse Heuvelrug) is water vanuit de wateringen beschikbaar. Hier is volop ruimte voor hoogproductieve duurzame landbouw. Op deze gronden staat voedselproductie op de eerste plaats, daarom zijn hier beperkte mogelijkheden voor het herontwikkelen van vrijkomende agrarische bebouwing en zonnenvelden. De grootschalige ontginningen rond Lemelerveld en bij Raalte zijn geschikt voor kleine clusters windturbines. Dit is goed te combineren met de voedselproductie.

Op lager gelegen, nattere kleigronden, langs de IJssel, rond natuurgebieden en nabij Deventer en Zwolle vinden we natuurinclusieve landbouw. De boeren verdienen hun geld niet alleen met het produceren van voedsel, waaronder streekproducten, maar ook met het bijdragen aan maatschappelijke doelen. Daarbij kun je denken aan het vasthouden van water, agrarisch natuurbeheer voor weidevogels en CO₂ opslag in de bodem of door bosaanplant.

College van B & W Gemeente Raalte

Zwolselaar 16

B101 AK Raalte.

bij de balie afgegeven op

10 FEB. 2023